

REFERAT Udvalget for sundhed, kultur og fritid 2022-2025 d. 22-04-2025

Mødedato Tirsdag d. 22. april 2025 kl. 08:00

Mødested Kongeåen (3. sal) Vejen Rådhus

Mødedeltagere Jørgen Thøgersen, Jakob Bech Jensen, Jesper Wolf Schmidt-Hansen, Jørgen Lastein, Peter Fallesen, Marion Mortensen, Martin Clausen

Indholdsfortegnelse

Beslutning om Vejen Kommunes tilhørsforhold i de nye sundhedsråd (C).....	3
Forebyggende hjemmebesøg i Vejen Kommune, når Ældreloven træder i kraft (B).....	5
Status på Kronikerindsatsen i 2024 (B).....	8
Status på stof- og alkoholbehandling i 2024 (B).....	11
Strategi for Eventpuljen (B).....	14
Lukning af Café Noget Særligt på biblioteket i Vejen (B).....	15
Foreningsplaymakere i Vejen Kommune (B).....	17
Kompetenceplan i henhold til folkeoplysningsloven (B).....	19
Fodboldbaners fremtidige drift og anvendelse (B).....	21
Status på økonomi på Udvalgets område pr. 31.03.2025 (B).....	23
Status på budget 2026 og overslagsårene (B).....	25
Efterretningssager (B).....	27
Lukket: Eventuelt (B).....	28
Underskriftsark (B).....	29

Punkt 1: Beslutning om Vejen Kommunes tilhørsforhold i de nye sundhedsråd (C)

25/3983

Administrativ indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget for sundhed, kultur og fritid samt Udvalget for social og ældre drøfter, om udvalgene er enige i, at Vejen Kommune er korrekt placeret i Sundhedsråd Sydvestjylland.
- Udvalget for sundhed, kultur og fritid samt Udvalget for social og ældre drøfter, om udvalgene er enige i, at Vejen Kommune søger om at få observatørstatus i Sundhedsråd Trekantsområdet.
- sagen fremsendes til Økonomiudvalgets anbefaling og Byrådets godkendelse.

Beslutning Udvalget for sundhed, kultur og fritid den 22-04-2025

Udvalget for sundhed, kultur og fritid er enig i, at Vejen Kommune er korrekt placeret i Sundhedsråd Sydvestjylland.

Udvalget for sundhed, kultur og fritid er enig i, at Vejen Kommune søger om at få observatørstatus i Sundhedsråd Trekantsområdet.

Sagen fremsendes til Økonomiudvalgets anbefaling og Byrådets godkendelse.

Sagsfremstilling

Regeringen indgik i november 2024 en bred politisk aftale om en sundhedsreform, som vil styrke sundhedsvæsenet og rykke det tættere på borgerne.

Med sundhedsreformen er det besluttet at etablere 17 nye sundhedsråd. Sundhedsrådene skal danne rammen om et tæt og forpligtende samarbejde mellem regioner og kommuner om sundhedsopgaverne i et afgrænset geografisk område.

Regeringen og aftalepartierne er i aftalen om sundhedsreformen enige om en foreløbig geografisk inddeling og navngivning af 17 sundhedsråd. Kommunerne og regionerne har mulighed for at komme med indsigelser til den geografiske inddeling og navngivning, det skal ske senest 1. juni 2025, se bilag.

I aftalen om sundhedsreformen er det beskrevet at:

- Alle kommuner inden for det enkelte sundhedsråds geografiske område er repræsenteret i sundhedsrådet. Kommunen kan vælge mellem, om den kommunale repræsentant i det sundhedsråd, som kommunen er omfattet af, skal være en udvalgsformand med ansvar inden for sundhed, omsorg og socialpsykiatri eller borgmesteren.
- En kommune kan deltage som observatør i et andet sundhedsråd end det sundhedsråd, som kommunen er omfattet af, hvis særlige hensyn taler for det. Et særligt hensyn kan f.eks. være, hvis en betydelig andel af kommunens borgere modtager sygehusydelse fra et akutsygehus, som ligger i et andet sundhedsråd end det sundhedsråd, som kommunen er omfattet af.
- Den borgmester eller udvalgsformand fra kommunen, der sidder som medlem af det sundhedsråd, kommunen hører under, deltager også som observatør i det andet sundhedsråd. Den kommunale repræsentant modtager ikke særskilt vederlag for deltagelse som observatør i et sundhedsråd.

Vejen Kommune er blevet tildelt en plads i Sundhedsråd Sydvestjylland sammen med Esbjerg, Varde, Fanø og Billund Kommuner samt Esbjerg- og Grindsted Sygehus.

Administrationen vurderer, at Vejen Kommunes plads i Sundhedsråd Sydvest er korrekt. Vejen Kommune har i dag er velfungerende samarbejde med Esbjerg- og Grindsted Sygehuse omkring driften og udviklingen af Brørup Sundhedscenter, samt et tæt samarbejde omkring det akutte beredskab i borgerens hjem.

Vejen Kommune er placeret midt mellem Esbjerg Sygehus og Sygehus Lillebælt, som er to store akutsygehuse. Da der er frit sygehusvalg, så benytter borgerne i Vejen Kommune begge sygehuse. Administrationen anbefaler, at Vejen Kommune søger om at få observatørstatus i Sundhedsråd Trekantsområdet. Det vil sikre, at Vejen Kommune fortsat kan deltage i det samarbejde og udviklingsarbejde, som foregår omkring Sygehus Lillebælt.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Aftale om Sundhedsreform 2024.

Høring

Ingen.

Bilag

Brev vedr. sundhedsråd

Punkt 2: Forebyggende hjemmebesøg i Vejen Kommune, når Ældreloven træder i kraft (B)

25/2935

Administrativ indstilling

Chef for Ældre & Rehabilitering Kirsten Dyrholm indstiller, at

- høringssvar fra Ældrerådet drøftes.
- Udvalget for social og ældre og Udvalget for sundhed, kultur og fritid godkender, at indsatsen forebyggende hjemmebesøg i årene 2025-2026 omlægges, så der i højere grad arbejdes forebyggende overfor udvalgte målgrupper over 60 år, hvilket muligvis i nogen grad vil betyde en nedprioritering af eksisterende tilbud hidtil hjemlet af servicelovens §79a, som udgår med ældrelovens ikrafttræden.
- omlægningen foretages indenfor eksisterende normering.

Beslutning Udvalget for sundhed, kultur og fritid den 22-04-2025

Udvalget har drøftet høringssvaret og godkendt indstillingen.

Sagsfremstilling

Nærværende forslag til ændring af forebyggende hjemmebesøg-indsatsen har nu været i høring i Ældrerådet efter Udvalget for social og ældre behandlede det på sit møde 18. marts 2025.

Høringssvar fra Ældrerådet 2. april 2025:

”Det er meget positivt, at Vejen Kommune fortsætter forebyggelsesindsatsen stort set uændret efter ældrelovens ikrafttræden.

De ændringer, der foreslås vedr. forebyggende hjemmebesøg, kan der med fordel evalueres på efter en periode. Ældrerådet vil følge den nye tilrettelæggelse af forebyggende hjemmebesøg med interesse.”

Forebyggende hjemmebesøg:

På nuværende tidspunkt tilbydes de forebyggende hjemmebesøg jævnfør serviceloven til borgere 65+ for at yde rådgivning, støtte og hjælp til at iværksætte aktiviteter ud fra den enkelte borgers ønske og behov. Fokus er på at forebygge funktionstab fysisk/psykisk, forebygge ensomhed og sociale problemer samt have fokus på at fremme den enkelte borgers mulighed for at klare sig selv eller lette dagligdagen og forbedre livskvaliteten. De forebyggende hjemmebesøg tilbydes til borgere 65+, som ikke modtager hjemmehjælp og som er:

- I en særlig vanskelig livssituation.
- Fyldt 75 år, 80 år og hvert år efter 82 år.
- Tilflytter til kommunen.
- Blevet alene / har mistet ægtefælle.

Forebyggende hjemmebesøg varetages i Vejen Kommune af 2 sundhedsfaglige medarbejdere – en sygeplejerske og en ergoterapeut.

Forslag til justering af de forebyggende hjemmebesøg ved overgangen til den nye ældrelov.

Med ældreloven, der træder i kraft 1. juli 2025, afskaffes de nuværende krav i servicelovens §79a om forebyggende hjemmebesøg. I stedet forpligtes kommunalbestyrelsen med ældrelovens §4 til at tilvejebringe en generel forebyggende indsats over for ældre borgere i kommunen og iværksættelse af opsøgende indsatser målrettet ældre borgere, hvor der vurderes at være et forebyggelsespotentiale.

Bestemmelsen indebærer, at den forebyggende indsats skal sætte fokus på borgerens aktuelle livssituation med henblik på at yde råd og vejledning og hjælpe borgeren til bedre at udnytte egne ressourcer og bevare funktionsniveauet længst muligt. Som led heri bør der være fokus på forebyggelse af sygdom og funktionsevnetab, såvel som ensomhed og social isolation mv.

I Ældre & Rehabiliterings optik er forebyggende hjemmebesøg endnu mere vigtige nu end nogensinde. Vi ser i Vejen Kommune fortsat frem mod en stigning af ældre borgere i de kommende år og det er af stor betydning, at vi også fremadrettet bliver ved med at arbejde hen imod, at de ældre borgere lever selvhjulpne og selvstændige liv med høj livskvalitet.

Man kan vælge at holde fast i så meget som muligt af de nuværende tilbud, men Ældre & Rehabilitering ser også, at der kan være en mulighed for, at de forebyggende hjemmebesøg kan hjælpe til med at imødesæ stigningen i hjælp til borgere under 80 år (se statistik i bilag).

Ældre & Rehabilitering foreslår, at der fremadrettet også arbejdes med at tilbyde forebyggende hjemmebesøg til alle borgere 60+, første gang de er i kontakt med kommunen fx gennem sygeplejen, hvis de søger et hjælpemiddel eller søger om hjemmepleje m.v. Dette for at komme tidligt ind hos borgere med et funktionsfald og iværksætte tiltag, som kan hjælpe borgerne til igen at kunne have selvhjulpne og selvstændige liv med høj livskvalitet.

Ældre & Rehabilitering foreslår, at 2025/26 bliver forsøgsår – indenfor den nuværende normering - for at finde ud af omfanget i det foreslåede tilbud til borgere over 60 år og det deraf afledte behov for at ændre i målgruppen eller tidsintervallet for øvrige besøg. Den nye indsats overfor borgere over 60 år vil betyde, at der muligvis vil skulle nedprioriteres i forhold til de hidtidige tilbud, som er defineret i servicelovens §79a og som ikke længere er obligatoriske, når ældreloven træder i kraft.

Tidligere behandling

18.03.2025 Udvalget for social og ældre.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ældrelovens §4.

Høring

Ældrerådet er hørt.

Punkt 3: Status på Kronikerindsatsen i 2024 (B)

21/4073

Administrativ indstilling

Chef for Sundhed & Sammenhæng Anne-Mette Dalgaard indstiller, at

- Udvalget for sundhed, kultur og fritid tager status for kronikerindsatsen 2024 til efterretning.

Beslutning Udvalget for sundhed, kultur og fritid den 22-04-2025

Udvalget tager status til efterretning.

Sagsfremstilling

Team Kroniker i Træning & Livsstil på Brørup Sundhedscenter varetager henvisninger på borgere fra sundhedslovens §119 og §140 med kronisk eller længerevarende sygdom. Genoptræning foregår via undervisning, mestringsforløb og holdtræning. Indsatsen er baseret på nyeste viden og med udgangspunkt i Sundhedsaftalen 2024–2027, Sundhedsstyrelsens kvalitetsstandard (2024): ”Forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom” og de regionale forløbsprogrammer.

De fleste patientuddannelser og mestringsforløb for borgere med kronisk sygdom foregår i dag i det nære sundhedsvæsen i samarbejde mellem praktiserende læge, sygehus og kommunale sundhedsindsatser. Ud over de store målgrupper med kronisk sygdom (KOL, hjerte og diabetes) varetager Team Kroniker genoptræningen for borgere med følger efter kræft, knogleskørhed, åreforkalkning i benene. Herudover ansvaret for lavt stofskifte samt borgere med bækkenbunds- og vandladningsproblemer (inkontinens), fx i efterfødselsforløb eller ved kræft, der har indvirkning herpå. Teamet har også ansvaret for indsatser til yngre borgere med graviditetsdiabetes.

Indsatserne er differentierede forløb, der tager afsæt i en afklarende samtale. Forløb kan herefter bestå af fysisk træning på hold og holdundervisning, som dels er sygdomsspecifik og dels at leve livet med en kronisk sygdom på tværs af diagnoser. Herudover for eksempel ernæringsvejledning, medicinopfølgning og søvnvejledning. Træningsdelen foregår i Brørup Sundhedscenter, hallerne og i naturen. Et vigtigt element er desuden brobygning til frivillighedsområdet, så flest mulige borgere gennem tilbud i frivillige foreninger fastholder nye og sundere vaner.

Resultater for 2024:

503 borgere har været i forløb i 2024, hvilket er en stigning på 26 % i forhold til 2023.

Der er en kønsfordeling på mænd 51 % og kvinder 49 %.

Gennemsnitsalderen er 66 år med en fordeling mellem 23-89 år.

Fordelingen af diagnoser og antal kan ses i tabellen herunder fra 2020 – 2024:

Diagnose	2020	2021	2022	2023	2024	Procentvis
						ændring fra 2023 til 2024
Diabetes	78	53	78	88	115	+31 %
Hjertesygdom	75	72	90	83	92	+13 %

Kræft	49	55	49	69	102	+52 %
KOL	49	53	62	51	68	+33 %
Osteoporose (Knogleskørhed)	11	15	33	38	41	+08 %
Bækken- og vandladningsproblemer (inkontinens)	13	17	20	35	34	-03 %
Kredsløb (åreforkalkning i benene)		19	20	34	37	+09 %
Lavt stofskifte					14	+14 %

Antallet af henviste borgere på henholdsvis § 119 og § 140 i 2024 kan ses herunder:

Fordeling af henviste borgere i 2024	§ 119	§ 140	Total
	Lægehenviste	Genoptræningsplan (GOP)	
	309	194	503
Total	(254 i 2023)	(144 i 2023)	(398 i 2023)

Der ses i 2024 særligt en stigning i antallet af borgere henvist til diabetes- og kræftforløb fra egen læge (§ 119) samt en stigning i antallet af genoptræningsplaner for kræft og KOL-patienter fra sygehuset (§ 140). Stigningen skal ses i sammenhæng med en ny registreringspraksis på borgere henvist efter Sundhedslovens § 140. Derudover ses flere borgere, som overlever en kræftsygdom og som har behov for hjælp til håndtering af senfølger (§ 119).

Fordeling af henvisninger fra sygehus på §140 er:

Sygehus Lillebælt 55 %; Odense Universitetshospital 21 % (stigning), Esbjerg og Grindsted Sygehus 18 % (fald) Sygehus Sønderjylland 3 % og andre sygehuse med samlet 3 %.

Team Kroniker anvender digitale løsninger som supplement til fysisk fremmøde og det giver en god tilgængelighed og fleksibilitet i forløbet. Teamet når ud til borgere i alle aldre via online videomøder og viden gennem Det Digitale Sundhedscenter.

Der er desuden et godt samarbejde på tværs med bl.a. diætister og KOL-sygeplejerske fra Ældre & Rehabilitering, rygestoprådgiveren i Træning & Livsstil samt diverse patientforeninger.

Borgerne udsluses til tilbud i civilsamfundet som fx café for kræfttramte, ”Fodbold med hensyn” for kronisk syge borgere og ”Fodbold for hjertet” for borgere med hjertesygdom, diabetesmotion m.m. Aktiviteterne varetages af frivillige.

Tidligere behandling

23.04.2024 Udvalget for sundhed, kultur og fritid.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Sundhedsloven §119 og §140.

Høring

Ingen.

Punkt 4: Status på stof- og alkoholbehandling i 2024 (B)

18/7629

Administrativ indstilling

Chef for Sundhed & Sammenhæng Anne-Mette Dalgaard indstiller, at

- Udvalget for sundhed, kultur og fritid tager status på stof- og alkoholbehandling i Vejen Kommune 2024 til efterretning.

Beslutning Udvalget for sundhed, kultur og fritid den 22-04-2025

Status taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Vejen Kommune samarbejder med Center for Misbrug i Esbjerg Kommune om etablering af behandlingstilbud for voksne med alkohol- og stofmisbrug. Samarbejdet er baseret på Region Syddanmarks rammeaftale samt den fælles aftale mellem Esbjerg, Fanø, Varde og Vejen kommuner. Administrationen deltager løbende i samarbejds møder og opretholder en tæt dialog med Center for Misbrug for at sikre koordinering og opfølgning.

Udvalget modtager hvert år en status på stof- og alkoholisbrugsbehandling.

I det følgende ses afrapporteringen for 2024.

Status på stofmisbrugsbehandling

Borgeren har krav på et behandlingstilbud senest 14 dage efter henvendelse til Center for Misbrug. Der udarbejdes indenfor 14 dage en foreløbig handleplan, som godkendes af Vejen Kommunens rusmiddelskonsulent.

I henhold til Vejen Kommunes strategi om helhed og sammenhæng, inddrages relevante afdelinger i komplekse sager, hvor behovet ligger udover den almindelige stofmisbrugsbehandling.

Årstal	Antal borgere i stofmisbrugsbehandling samlet set	Antal i alderen 18 – 30 år	Procentdel i alderen 18 – 30 år
2020	85	45	53 %
2021	79	26	33 %
2022	78	31	40 %
2023	76	31	41 %
2024	92	43	47 %

I 2024 har der været en stigning i antal borgere tilknyttet stofmisbrugsbehandling, heraf har 3 borgere været i døgnbehandling. De resterende 89 borgere har modtaget dag eller ambulant behandling. 18 af de 92 borgere i Vejen Kommune valgte behandling i en anden kommunes rusmiddelcenter end Center for Misbrug i Esbjerg, jf. fritvalgsordningen, eksempelvis Kolding Kommune.

Status ved afsluttet forløb på stofmisbrug 2024:

24 % er udskrevet som færdigbehandlet, dvs. de har nået deres mål. 21% er stoppet efter eget ønske. 15 % er overgået til andet tilbud. 9 % er flyttet til anden kommune. 31 % er udeblevet.

I et samarbejde mellem Vejen Kommune og Center for Misbrug i Esbjerg arbejdes der med at øge andelen af færdigbehandlede.

Status på alkoholmisbrugsbehandling

Når en borger henvender sig i alkoholambulatoriet, indledes der et samarbejde mellem den enkelte og kommunen i det omfang, der er behov for det. Dette er under forudsætning af, at borgeren har givet tilladelse, idet alkoholmisbrugere har ret til anonym behandling og rådgivning i henhold til lovgivningen. Såfremt der er behov for dag- eller døgnbehandling, kan dette ikke ske anonymt. Kommunen inddrages altid ved iværksættelse af døgnbehandling eller anden behandling.

Årstal	Antal borgere i alkoholbehandling	Antal nye
2020	67	34
2021	67	31
2022	72	33
2023	80	50
2024	95	51

I 2024 har ingen borgere været i døgnbehandling med alkoholproblemer. 23 ud af 95 borgere valgte behandling i en anden kommune end Center for Misbrug i Esbjerg, jf. fritvalgsordningen. Herudover har 4 borgere valgt privat ambulant alkoholbehandling.

Status ved afsluttet forløb på alkoholmisbrug 2024:

41 % er udskrevet som færdigbehandlet, dvs. de har nået deres mål. 24 % er udeblevet. 13 % er udskrevet efter eget ønske. 2 % i andet tilbud og 2 % til anden årsag.

Ifølge KL-notat (2022) afsluttes cirka 35 % af borgerne på landsplan som færdigbehandlet.

Rusmiddelforebyggelse

I 2024 blev det tværgående Alkoholråd lukket ned og det forebyggende arbejde samlet i det eksisterende Lokalråd og Lokalråd+, som arbejder ud fra en samordnet handleplan i samråd med SSP og Politi. Aktuelle punkter i samarbejdet er opioidmisbrug og vold i hjemmet.

Den tidlige forebyggelse af rusmidler og mistrivsel hos unge indgår desuden i Sammenhængsplanen for 0-18 år og den politiske strategi for unges mentale sundhed.

Forbedringsinitiativ 2024-2025

I regi af Det Nationale Ledelsesprogram er der i 2024 og 2025 nedsat et team under Sundhedsklynge Sydvestjylland, der arbejder med at styrke det tværsektorielle samarbejde om integreret behandling for mennesker med psykisk lidelse og

rusmiddelproblematik.

Initiativet sigter mod at implementere Sundhedsstyrelsens faglige visitationsretningslinje fra 2023 og videreudvikle modellen "Sammen om Psykiatri" til målgruppen. Målet er at sikre en helhedsorienteret indsats, hvor patienter får adgang til et integreret, parallelt eller koordineret behandlingsforløb afhængigt af behov, med inddragelse af deres ønsker og ressourcer.

Arbejdet tager højde for implementeringen af det nationale dobbeltdiagnosetilbud i tre faser (2024-2026), "No Wrong Door"-princippet samt en stepped-care tilgang, der sikrer, at patienter får behandling på det rette niveau uden unødige overgange mellem tilbud.

Tidligere behandling

21.05.2024 Udvalget for sundhed, kultur og fritid.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Ingen.

Punkt 5: Strategi for Eventpuljen (B)

25/3908

Administrativ indstilling

Chef for Skoler, Kultur & Fritid Regin Holm Nielsen indstiller, at

- der udarbejdes et budgetønske på 100.000 kr. til eventpuljen til budget 2026 og overslagsårene.

Beslutning Udvalget for sundhed, kultur og fritid den 22-04-2025

Indstilling taget til efterretning. Der udarbejdes et budgetønske.

Sagsfremstilling

Vejen Kommune har i mange år haft en eventpulje inden for Kultur & Fritid, der giver borgerne mulighed for en fælles oplevelse og er med til at brande Vejen Kommune over for potentielle tilflyttere, erhvervsliv og turister. Der er nedsat en eventgruppe bestående af Borgmester, Udvalgsformanden for sundhed, kultur og fritid, Kommunaldirektør og leder af Kultur & Fritid, der behandler og vurderer ansøgninger.

Puljens formål er at støtte store og mellemstore events, og de senere år har den for eksempel støttet Post Nord Danmark Rundt samt VM i Kano og Kajakmaraton. Puljen er blevet beskåret fra 500.000 kr. årligt i 2018 til 215.000 kr. i 2025. Det betyder, at det er blevet sværere at tiltrække og finansiere større events, da det vil tage omkring 15 år at spare sammen til et Event som VM. Samtidig betyder puljens størrelse, at det er blevet vanskeligere at finansiere mellemstore events samtidig med, at der skal spares op til de større events. Derfor foreslås det, at der udarbejdes et budgetønske til budgetår 2026 og overslagsårene på 100.000 kr. Tilførslen vil give mulighed for fortsat at kunne spare op til større events samtidig med, at mellemstore events som for eksempel Post Nord Danmark Rundt kan prioriteres.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Der udarbejdes et budgetønske på 100.000 kr. til budget 2026 og overslagsårene.
Der eksisterer i øjeblikket 1,3 mio. kr. i puljen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Kommunalfuldmagten.

Høring

Ingen.

Punkt 6: Lukning af Café Noget Særligt på biblioteket i Vejen (B)

25/2871

Administrativ indstilling

Chef for Skoler, Kultur & Fritid Regin Holm Nielsen samt Chef for Familie, Handicap & Socialpsykiatri Charline Amdisen Bossen indstiller, at

- samarbejdskontrakten mellem Biblioteket, Socialpsykiatrisk center og Vejen Idrætscenter om at drive caféen på det nye bibliotek opsiges med udgangen af 2025.
- beskæftigelsesfremmende aktiviteter for den borgergruppe, der har været aktiveret gennem Cafeens drift flyttes til et andet sted.
- Udvalget for sundhed, kultur og fritid og Udvalget for social og ældre sender sagen til Økonomiudvalgets godkendelse.

Beslutning Udvalget for sundhed, kultur og fritid den 22-04-2025

Indstilles godkendt med opsigelse i udgangen af 2025.

Sagen sendes til Økonomiudvalgets godkendelse.

Sagsfremstilling

Den 6. august 2019 godkendte Økonomiudvalget, at der blev etableret et samarbejde mellem Biblioteket, Socialpsykiatrisk center og Vejen Idrætscenter om at drive café på det nye bibliotek. Godkendelsen kom efter en udbudsproces, hvor der ikke var kommet tilbud ind fra eksterne parter om at drive en café. Hensigten med det nye samarbejde var, at Vejen Idrætscenter skulle stå for den daglige drift og sikre aftenbemanding, mens den daglige bemanding blev foretaget af borgere tilknyttet Socialpsykiatrisk Center. Det gav mulighed for at flytte Café Noget Særligt fra dens daværende placering på Lindegade til det nye bibliotek. Formålet var blandt andet at skabe nye arbejdsopgaver som følge af anden kundegennemstrømning og styrke borgernes sociale inklusion via øget synlighed i det offentlige rum. Forudsætningen for samarbejdet var, at det skulle baseres på en non-profit aftale, så et eventuelt underskud eller overskud ikke skulle belaste Vejen Idrætscenters øvrige økonomi.

Cafeen har nu været i drift over fem år, og erfaringerne peger på, at det ikke er lykkedes med at etablere et tilbud, der opfylder hensigter og mål med at flytte Cafeen. Det skyldes blandt andet, at

- det ikke har været muligt at lave kontinuerligt beskæftigelsesfremmende aktiviteter på grund af meget usikkert kundegrundlag.
- faciliteten har vist sig uegnet for en del af borgergruppen med særlige behov.

Derudover har det vist sig, at der er større omkostninger forbundet med driften af cafeen. Selv om driften løbende er justeret og optimeret har der siden opstarten været et samlet underskud på 164.000 kr.

Derfor ønskes cafeen nedlagt, så der i stedet kan skabes et alternativt for den borgergruppe, der har været aktiveret gennem cafédriften på biblioteket. I henhold til kontrakten er der en opsigelse på 6 måneder. Det indstilles, at aftalen opsiges med udgangen af 2025.

Caféområdet vil blive omdannet til biblioteksområde, mens køkkenet fastholdes som et anretter-køkken, som giver mulighed for, at det kan bruges til forskellige typer af arrangementer på biblioteket og kultursalen. Socialpsykiatrisk Center arbejder på at udvikle og omlægge området for beskyttet beskæftigelse, hvilket vil blive drøftet i Udvalget for social og ældre igennem 2025.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Kommunalfuldmagten.

Høring

Ingen.

Bilag

Samarbejdsaftale Café noget særligt

Café Noget Særligt - regnskab pr. 2024.12.31.pdf

Punkt 7: Foreningsplaymakere i Vejen Kommune (B)

24/11094

Administrativ indstilling

Chef for Skoler, Kultur & Fritid Regin Holm Nielsen indstiller, at

- ansøgningskriterier for puljen til understøttelse og udbredelse af ordning med foreningsplaymakere i foreningerne godkendes.
- der indbydes til dialogmøde med DGI Sydvest omkring mulighederne for et samarbejde.
- der gives et tilskud på 150.000 kr. fra puljen til fortsat sikring af ordningen i Brørup-Holsted.

Beslutning Udvalget for sundhed, kultur og fritid den 22-04-2025

Indstillingen godkendt. Udvalget giver et tilskud til fortsat sikring af Brørup-Holsted under forudsætning af klynges medfinansiering.

Sagsfremstilling

Den 1. april godkendte Byrådet overførsel af midler til at etablere en prøvehandling med en pulje på i alt 470.000 kr. til at understøtte og udbrede ordningen omkring en foreningsplaymaker. Det sker i forlængelse af de drøftelser, der har været i både Fritidsrådet og Udvalget for sundhed, kultur og fritid om, hvordan frivilligheden blandt de folkeoplysende foreninger kan styrkes.

Begge udvalg har peget på, at ordningen med en foreningsudvikler (playmaker) i Brørup-Holsted har haft mange gode potentialer og bidraget med gode udviklingstiltag. Ordningen har blandt andet vist, at en dedikeret, lokal understøttelse kan være med til at

- etablere nye tiltag for målgrupper, der normalt ikke færdes i foreningsfællesskaberne.
- understøtte mindre foreninger, der har få ressourcer og få frivillige.
- styrke foreningernes struktur og tiltrække mange fondsmidler til nye projekter og tiltag, der skaber mere liv i foreningerne og de tilknyttede haller.

Fritidsrådet har på deres seneste møder drøftet playmakerordningen, og der er udarbejdet et notat (bilag), der viser erfaringerne. Blandt andet har det vist sig at:

- Hvis foreningsplaymakeren har et stærkt lokalkendskab, er det nemmere at lykkedes.
- En ansættelse på 30-37 timer ugentligt er nødvendig for at lykkedes med en målrettet indsats, og øger samtidig chancen for at tiltrække stærke kandidater til stillingen.
- Når flere foreninger går sammen i klynger, bliver ordningen mere tilgængelig og effektiv – især hvis en facilitet indgår og tager medansvar.
- Det er afgørende, at playmakeren har en kompetent leder og adgang til fagligt netværk.
- Ofte kan udgifterne opvejes af de midler, playmakeren skaffer, hvilket øger klyngens samlede ressourcer.

På baggrund af erfaringer og læring har administrationen udarbejdet et oplæg til ansøgningskriterier, som er vedlagt som bilag. Kriterierne lægger op til, at foreningerne skal redegøre for:

- Organisering: Sker ansættelse i en klynge eller selvstændig forening.
- Ledelse: Hvordan sikres der god personaleledelse.
- Stillingsomfang: Minimum 30 timer.
- Finansiering: Der kan søges om tilskud op til 200.000 kr. fra Vejen Kommune til opstart og afprøvning.
- Formål og effekt: Indsatsen skal have klare mål for øget frivillighed, flere aktiviteter og flere medlemmer.
- Bæredygtighed: Ansøger skal redegøre for, hvordan indsatsen kan fortsætte som en langsigtet indsats.

Der kan løbende sendes ansøgninger ind, som vil blive drøftet i Fritidsrådet, som indstiller deres anbefaling til Fagudvalget.

En væsentlig læring fra ordningen omkring foreningsplaymakere er, at hvis lønnen ikke er sikret via en stabil driftsaftale, så bliver indsatsen ikke bæredygtig og al tid og fokus går med at sikre lønmidler frem for indsatser, der gør en forskel for foreningerne og medlemmerne. Brørup-Holsted har derfor henvendt sig, fordi deres ansættelsesforhold ophører til juni 2025. De har søgt diverse fonde, men det er svært at skaffe ekstern finansiering til lønmidler og de afventer svar fra flere fonde. De har derfor spurgt til, om Vejen Kommune kan bidrage med et tilskud på 150.000 kr. Det indstilles, at der gives tilskud fra puljen til at sikre ansættelsesforholdet af deres playmaker.

Hvis en foreningsklynge ønsker at ansætte en foreningsplaymaker, er det økonomiske behov vurderet til ca. 500.000 kr. (løn, feriepenge, kørsel, kompetenceudvikling mv). Hvis der kan findes en national eller regional aktør, kan der for eksempel arbejdes frem mod en fordelingsnøgle som følger:

- Foreningsklyngen: 200.000 kr.
- Vejen Kommune: 150.000 kr.
- National/regional aktør: 150.000 kr.

DGI Sydvest er allerede involveret i ordningen i Brørup-Holsted, og derfor anbefales det, at emnet drøftes på et kommende dialogmøde med bestyrelsen i DGI Sydvest. Dialogen kan både handle om prøvehandlingen med puljen og processen til at afdække og udbrede kendskabet, men også muligheden for et mere langsigtet, samarbejde, der kan sikre en mere bæredygtig understøttelse af de lokale playmakerordninger, hvis der er interesse og behov i foreningerne. Det vurderes, at der er potentiale for 2-4 foreningsplaymakere i Vejen Kommune.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Der udbetales til tilskud på 150.000 kr. fra puljen, der efterfølgende er på 320.000 kr.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Kommunalfuldmagten.

Høring

Ingen.

Bilag

Erfaringsnotat - foreningsplaymakere

Pulje til understøttelse og udbredelse af ordningen med foreningsplaymakere i Vejen Kommune

Punkt 8: Kompetenceplan i henhold til folkeoplysningsloven (B)

25/3829

Administrativ indstilling

Chef for Skoler, Kultur & Fritid Regin Holm Nielsen indstiller, at

- Udvalget godkender oplæg til revideret kompetenceplan.

Beslutning Udvalget for sundhed, kultur og fritid den 22-04-2025

Indstillingen godkendt.

Sagsfremstilling

Den 18. februar 2025 blev der afviklet dialogmøde mellem Fritidsrådet og Udvalget for sundhed, kultur og fritid, hvor Fritidsrådet fremkom med et ønske om økonomiske disponeringsmuligheder indenfor rådets ramme. Ud fra drøftelserne er der udarbejdet et oplæg til en revideret kompetenceplan i henhold til folkeoplysningsloven. Ændringerne lægger op til at:

- 1) Fritidsrådet kan disponere indenfor en beløbsramme op til 200.000 kr. af den samlede beløbsramme til folkeoplysende voksenundervisning og det folkeoplysende frivillige foreningsarbejde til nærmere angivne formål (§6,3 stk. 2).
- 2) Udvalget kan træffe beslutning om særlige tilskud til partnerskaber om løsning af konkrete opgaver indenfor voksenundervisning (§8a,3) og indenfor det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde (§19 stk. 3).

I praksis vil ændringen medføre, at Fritidsrådet indenfor den aftalte beløbsramme får mulighed for at:

- Flytte midler i løbet af et budgetår fra ét område til et andet. For eksempel hvis der er et puljeområde, hvor der ikke er så mange ansøgninger som forventet, så kan midlerne flyttes til et andet område, hvor der har været flere ansøgninger end forventet for at kunne imødekomme flere ønsker.
- Oprette særlig målrettede puljer til specifikke indsatser ved at omprioritere i nuværende puljestørrelse. For eksempel en pulje til at støtte frivillighedsinitiativer eller nye aktivitetsformer for udsatte borgergrupper.
- Indgå partnerskaber omkring løsning af konkrete opgaver og yde særlige tilskud hertil. Det kan enten ske ved at prioritere det fra budgetårets start ved at mindske en puljestørrelse eller hvis der i slutningen af året er puljemidler, som ikke kommer til udbetaling, og i stedet kan anvendes hertil. Det kunne for eksempel være, at Rådet indgår et partnerskab med DGI om at afvikle et kursus på tværs af foreninger og aktører omkring at tage godt imod nye medlemmer eller omkring brugen af AI i foreningslivet.

Disponeringer, der vedrører flytning af midler fra anlæg til drift, vil stadig kræve en byrådsbeslutning. Derudover fastholdes det, at der ikke kan flyttes midler mellem rammen til den folkeoplysende voksenundervisning og rammen til det øvrige folkeoplysende foreningsarbejde.

Ændringsforslagene er markeret i vedlagte bilag. Her fremgår det også, at der indstilles forslag om ændringer på flere områder indenfor ”Regnskab og tilsyn”. Disse ændringer skyldes, at en række procedurer er blevet digitaliseret og ændret med et nyt administrationssystem, som er blevet taget i brug i 2025. Hvis en forening for eksempel ikke følger lovgivningskravene om aflevering af børneattester, så vil de automatisk få stoppet deres tilskud uden det kræver en politisk behandling.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen. Disponeringsrammen som Fritidsrådet tildeles, ligger indenfor den økonomiske ramme.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Folkeoplysningsloven.

Høring

Ingen.

Bilag

Kompetenceplan i henhold til Folkeoplysningsloven (april 2025)

Punkt 9: Fodboldbaners fremtidige drift og anvendelse (B)

24/9447

Administrativ indstilling

Chef for Skoler, Kultur & Fritid Regin Holm Nielsen indstiller, at

- boldbanearealerne omlægges, som beskrevet i sagen, med virkning fra 2026.

Beslutning Udvalget for sundhed, kultur og fritid den 22-04-2025

Indstillingen godkendt.

Sagsfremstilling

Udvalget har igangsat en strategiproces med fokus på Outdoor. Ét af indsatsområderne i Outdoorstrategien har været at kigge på fodboldbanernes udnyttelse og drift, herunder antallet af fodboldbaner.

Arbejdet har haft fokus på en kombination af analysearbejde og dialog med aktørerne. Boldbanearealerne har været delt op i to kategorier i processen, og er tilgået på forskellige måder, som beskrevet nedenfor:

Boldbaner med fodboldklub tilknyttet

For at kunne vurdere det reelle behov, kommunalt og lokalt, er der foretaget en analyse, der har kigget på en række objektive kriterier:

- Medlemstal nu og udvikling over tid.
- Antal hold.
- Hvor meget en standard fodboldbane kan trække af aktivitet pr. sæson.

Analysearbejdet blev præsenteret for fodboldklubberne på et fælles dialogmøde, hvor klubberne fik mulighed for at bringe deres lokale perspektiver og behov ind i arbejdet. På baggrund af dialogen med dem er der udarbejdet et oplæg til hvilke banearealer, der kan omlægges, som klubberne ikke længere gør brug af.

Boldbaner uden fodboldklub tilknyttet

I områderne uden fodboldklub har der været dialog med den lokale idrætsforening eller lokalråd, og der er kigget på følgende:

- Er der foreningsaktivitet på banerne og i hvor høj grad?
- Benyttes banerne til anden lokal aktivitet f.eks. byfester?
- Er der potentiale for, at en lokal aktør kan overtage arealet, og dermed anvende arealet på ny måde?

På baggrund af dialogen med dem er der udarbejdet et oplæg til hvilke banearealer, der kan omlægges.

Ovenstående analyse samt lokalområdernes og klubbernes input har resulteret i:

- Omlægning af hele eller dele af boldbanearealer i 17 lokalområder, svarende til i alt 135.350 m².

- Kvadratmeterne er fordelt med 75.950 m² i områder med fodboldklubber og 59.400 m² i områder uden fodboldklub.
- I alt for begge områder giver det et forventet råderum på 186.000 kroner årligt.

Præcisering for hvert lokalområde ses i bilag 1.

Udfasning af metalhalogen og banelys

Fra 2027 udfases metalhalogenlamper og skal erstattes med LED-løsninger. Der er 16 fodboldbaner med metalhalogenlamper i Vejen Kommune, og 2-3 af disse baner forventes at skulle udskiftes indenfor 2-3 år grundet deres nuværende stand. Omlægning af banelys på én boldbane koster mellem 300.000-400.000 kroner. Det vurderes derfor, at råderummet på de 181.000 kroner årligt ikke er tilstrækkeligt til at dække behovet for udskiftning af banelys.

På dialogmødet blev fodboldklubberne orienteret om, at der planlægges en lignende proces vedrørende banelys i 2026.

Tidligere behandling

17.12.2024 Udvalget for sundhed, kultur og fritid.

Økonomiske konsekvenser

Omlægningen af banerne medfører et råderum på 186.000 kr. årligt.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Kommunalfuldmagten.

Høring

Ingen.

Bilag

Bilag 1 - Omkostninger og besparelser ved omlægning af drift på boldbaner.pdf

Punkt 10: Status på økonomi på Udvalgets område pr. 31.03.2025 (B)

25/425

Administrativ indstilling

Chef for Sundhed & Sammenhæng Anne-Mette Dalgaard, chef for Skoler, Kultur & Fritid Regin Holm Nielsen og chef for Børn, PPU & Sundhedspleje Lene Rosenkrans indstiller, at

- Udvalget tager budgetopfølgningen med de tilhørende bemærkninger til efterretning.

Beslutning Udvalget for sundhed, kultur og fritid den 22-04-2025

Udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Den månedlige budgetopfølgning bidrager til en sikker økonomistyring gennem året, så den økonomiske strategi kan følges, og behovet for tillægsbevillinger kan foregribes og så vidt muligt undgås.

Udvalget for sundhed, kultur og fritid har i 2025 et samlet (oprindeligt) budget på 343.564.797

kr.

Udvalget har ansvaret for den månedlige budgetopfølgning. Ved den månedlige budgetopfølgning sikres det, at den aktuelle forbrugsprocent ikke ligger betydeligt over det forventede. Hvis dette er tilfældet, er det Udvalgets ansvar at sikre, at årsagen hertil er kendt, samt at der ligger en plan for, hvordan og hvornår forbrugsprocenten sænkes til det forventede niveau.

I Sundhedspleje & Børnetræning er der et merforbrug grundet faldende børnetal samt en stigning i antal indsatser/kompleksiteten. Afdelingen er i tæt dialog med Sundhedspleje & Børnetræning og følger udviklingen i økonomien.

I bilagsmaterialet er vedlagt en forbrugsoversigt på Udvalgets område inklusive grafiske illustrationer af niveauet i forhold til sidste års tal på samme tidspunkt. Eventuelle bemærkninger uddybes af afdelingscheferne på mødet.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Vejen Kommunes kasse- og regnskabsregulativ.

Vejen Kommunes flerårige økonomiske strategi.

Høring

Ingen.

Bilag

Månedlig budgetopfølgning pr. 31. marts 2025 for sundhed, kultur og fritid

Punkt 11: Status på budget 2026 og overslagsårene (B)

25/4949

Administrativ indstilling

Chef for Skoler, Kultur & Fritid Regin Holm Nielsen og chef for Sundhed & Sammenhæng Anne-Mette Dalgaard indstiller, at

- Udvalgene orienteres om status på udarbejdelsen af forslag på eget område.
- Fagudvalget drøfter yderligere tiltag/øvrige emner, der ønskes undersøgt.

Beslutning Udvalget for sundhed, kultur og fritid den 22-04-2025

Udvalget tager orienteringen til efterretning.

Ingen yderligere drøftelse om eventuelle tiltag/øvrige emner.

Sagsfremstilling

Udvalgene skal som en del af budgetlægningen drøfte initiativer, der er igangsat inden for Udvalgets område og forventninger til fremtidig udvikling og indsatser, herunder muligheden for at reducere eller standse nuværende aktiviteter. Udvalgene skal udarbejde reduktionsblokke og kan arbejde med udvidelsesblokke og anlægsønsker. Udvalgene beslutter hvilke budgetforslag, der oversendes til budgetlægningen.

På mødet den 18. marts havde Udvalget den indledende drøftelse. På møderne i april og maj drøfter og foreslår fagudvalgene reduktionsblokke på eget område. Reduktionsblokkene kategoriseres således:

- Effektivisering: opgaven løses billigere uden væsentlige, negative konsekvenser for borgere eller virksomheder.
- Serviceændring: opgaven løses billigere med væsentlige, negative konsekvenser for borgere eller virksomheder.

Reduktionsblokkes afledte konsekvenser på andre områder skal beskrives.

Direktionen gennemgår samtlige forslag til reduktionsblokke, hvorefter de sendes til orientering i Økonomiudvalget, de stående udvalg samt Hovedudvalget (fortroligt).

Medio/ultimo juni orienteres Økonomiudvalg og fagudvalg om status på budgetarbejdet.

Udvidelsesblokke

Som følge af det snævre økonomiske råderum vil mulighederne for finansiering af nye indsatser og initiativer være meget begrænsede. Udvalgene kan drøfte ønsker til udvidelsesblokke, dvs. nye og/eller udvidede driftsaktiviteter.

Afdelingscheferne udarbejder – bl.a. på baggrund af udvalgets drøftelser – forslag til udvidelsesblokke, som indgår i prioriteringen på Byrådets budgetseminar.

Anlægsønsker

Der indhentes ikke anlægsønsker fra institutioner og foreninger, da råderummet til nye anlægsprojekter er meget begrænset.

Der kan være presserende behov for vedligeholdelse af eksisterende bygnings- og vejkapital samt andre særlige behov, fx på klimaområdet og handicap- og psykiatriområdet, hvorfor afdelingscheferne kan udarbejde forslag til anlægsønsker. Anlægsønsker, der medfører et driftsmæssigt rationale, er også relevante.

Udvalgene skal forud for budgetseminaret prioritere eventuelle anlægsønsker på eget område. Forslagene prioriteres som nr. 1, 2, 3, 4, 5 osv.

Tidligere behandling

18.03.2025 Udvalget for sundhed, kultur og fritid.

Økonomiske konsekvenser

På mødet vil temaer og mere konkrete forslag blive drøftet.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Mål og procedurebeskrivelse for budgetlægning 2026-2029.

Høring

Ingen.

Punkt 12: Efterretningssager (B)

Beslutning Udvalget for sundhed, kultur og fritid den 22-04-2025

Intet.

Punkt 13: Lukket: Eventuelt (B)

Intet.

Punkt 14: Underskriftsark (B)

Sagsfremstilling

Udvalget godkender beslutningsprotokollen ved at trykke på "Godkend" i First Agenda.